

3 Μαΐου 2017

Ελευθερία από τον ίδιο τον εαυτό: όχι μηδενιστική αυτοεξαφάνιση, αλλά αυταπάρνηση... (Πρωτοπρεσβύτερος Βασίλειος Θερμός)

/ [Πεμπουσσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Παντού διεξάγεται αγώνας για ελευθερία και ανεξαρτησία, αλλά μετά βίας βρίσκεται άνθρωπος στον οποίο αποκαλύφθηκε το μυστήριο της ελευθερίας των τέκνων του Επουράνιου Πατέρα

Ελευθερία από τον ίδιο τον εαυτό: Ο αναβαθμός αυτός θα έλεγα ότι αποτελεί το

υπέρτατο σκαλί της ελευθερίας εκείνης η οποία απαιτείται από ποιμένα και ποιμαινόμενο. Ενώ ο προηγούμενος ελευθερώνει από διαβλητές πραγματικότητες, ετούτος υπερβαίνει ακόμη και τις φυσιολογικές και αδιάβλητες μέριμνες του ανθρώπου, όπως η αυτοσυντήρησή του. Και το επίτευγμα αυτό δεν περιορίζεται μόνο στην υλική σφαίρα, αλλά μπορεί να εκτείνεται και στα πνευματικά αγαθά, όπως η σωτηρία. Θα προσκομίσω μόνο τη φράση που διάβασα και της οποίας δεν θυμάμαι την πατρότητα: 'Ο πνευματικός πρέπει να είναι αποφασισμένος να πάει και στην κόλαση ακόμη για χατήρι του εξομολογουμένου'.

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι ο αναβαθμός ετούτος δεν εισηγείται την μηδενιστική αυτοεξαφάνιση αλλά εμπεριέχει την αυταπάρνηση, σε όσες πτυχές και παραλλαγές είναι ανθρωπίνως αυτή δυνατό να κλιμακωθεί. Είναι συνώνυμος της αγάπης εκείνης της οποίας δεν έχει κανείς μεγαλύτερη για να δώσει τη ζωή του υπέρ των φίλων του (Ιω. 15: 13). Για την ακρίβεια, είναι η κατάσταση εκείνη στην οποία ο ποιμένας και ο χριστιανός τους βλέπουν όλους ως φίλους.

Κατά τον γέροντα Σωφρόνιο, «η αγία αυτή ελευθερία είναι δυστυχώς άγνωστη στην πλειονότητα των ανθρώπων... Παντού διεξάγεται αγώνας για ελευθερία και ανεξαρτησία, αλλά μετά βίας βρίσκεται άνθρωπος στον οποίο αποκαλύφθηκε το μυστήριο της ελευθερίας των τέκνων του Επουράνιου Πατέρα».[1] Πράγματι, απαιτούνται απίστευτα ποσά οντολογικής ελευθερίας για να δεις όλους τους ανθρώπους ως φίλους, ή έστω ως κάποιους για τους οποίους αξίζει να απαρνηθείς τη δική σου ελευθερία ή να θυσιάσεις την αυταρέσκειά σου. Πόσο ασκείται μια τέτοια ποιμαντική αγωγή; Και όταν ασκείται, πόσο επιτυγχάνει να λάβει υπόψη το προαπαιτούμενο των ψυχολογικών ορίων; Εντύπωσή μου είναι πως η αυταπάρνηση συνήθως ευνοείται πρωτύστερα, πριν δηλαδή διαμορφωθεί ένας στέρεος και ασφαλής ψυχισμός. Αλλά μόνο ένας ψυχισμός που έχει όρια είναι σε θέση να δίνεται χωρίς όρια.

[1] *ό.π., σ. 185.*

[συνεχίζεται]

Παρατήρηση: το παρόν άρθρο αποτελεί το τέταρτο τμήμα της εισήγησης με γενικό τίτλο "Αναβαθμοί της ελευθερίας στην ποιμαντική σχέση" του πρωτοπρεσβύτερου Βασίλειου Θερμού, Ψυχιάτρου Νέων και Εφήβων, στο 5ο Διεθνές Συνέδριο Ορθοδόξων Ψυχοθεραπευτών (Βόλος, 2012).

Το τρίτο μέρος της εισήγησης μπορείτε να το διαβάσετε [εδώ](#)